

PARKERDŐGAZDASÁG

A PILISI ÁLLAMI PARKERDŐGAZDASÁG DOLGOZÓINAK LAPJA
1. évfolyam, 3. szám
1986. November

Veszélyben az eredményterv teljesítése!

Elkészült a III. negyedév mérlege, s már közeleg az évről szóló beszámoló is. E periódusban — a folyamatos elemzésen túlmenően — különös alaposan kell átgondolnunk eddigi eredményeinket, hibáinkat, az éves terv teljesítésére vonatkozó előrejelzéseket. Az október 28-án megrendezett központi fórum is kizárólag e tárgykörrel foglalkozott.

Meg kell állapítani, hogy a III. negyedévben nem érvényesült az eddigi, az eredményben is kifejeződésre jutó kedvező folyamat. Vállalati eredményünk — a félévhez képest — nem javult, sőt kis mértékben romlott. (Talvány, ugyanebben a negyedévben 6 millió forinttal növekedett az eredményünk.)

A termelési érték, s ezen belül is az árbevétel elmaradt a tervezettől, ugyanakkor a költségekkel nem gazdálkodtunk takarékosan. Export-elmaradásunk még mindig nagy, az évi tervnek csak 39 százalékát realizáltuk az első kilenc hónapban. Bízunk abban, hogy az októberi kedvezőbb értékesítési lehetőség az év végéig tovább javul.

Jelentősebb ágazataink közül legjobban a fakitermelés áll, ugyanakkor a vadászat elmaradása nem csekély. Fafeldolgozásunk — bár teljesítménye elmaradt a tervtől — időarányos eredményét hozni tudta. Az építőipari munkák terén a vállalkozások jobban állnak, mint a többi, idetartozó tevékenység. Kedvezőtlenül alakult a gépüzemi eredmény, és a vendéglátás sem teljesítette az előirányzatot. A parkfenntartásnál költségűllépés tapasztalható. Az általános költségek viszont kedvezően alakultak, az éves tervhez képest 71%-ot használtunk fel eddig.

Az erdészeti eredménytervek teljesítése jelentős szóródást mutat. Hagyományos erdészeteink nagy része az előirányzott eredmény harmadát sem érte el. Közülük csak Ráckeve emelkedik ki, 72%-os teljesítéssel. A fafeldolgozó üzem eredménye a legjobb — az évi eredmény 85%-át hozta kilenc hónap alatt —, és biztató a Főépítésvezetőség eredményessége is. A Műszaki Erdészet és a Natours jelentősen elmaradt az eredeti programtól.

Az erdészeteknek az egész évi terv teljesíthetőségére vonatkozó előrejelzései különböző eltéréseket mutatnak. Pilismarót, Esztergom, Budapest és a Műszaki Erdészet tervmaradást jelez. A többi erdészet várhatóan hozza a tervét, sőt bizakodik a túlteljesítésben. A tervtől való eltérések egyenlege várhatóan eléri a négymillió forintot — negatív irányban.

Az ágazati előrejelzések sem a legjobbak. Lemaradás várható az erdőművelésben, a vadászatnál, a fafeldolgozásnál, a vendéglátásnál és a gépüzemnél. Lényegesebb túlteljesítés várható a fakitermelésben és az építőiparban. Összességükben a várható ágazati eredmények is több milliós lemaradást prognosztizálnak.

A harmadik negyedévi tényszámok és az éves becslést adókat tehát azt mutatják, hogy a tervezett vállalati eredményt nem tudjuk teljesíteni. Van azonban még jó másfél hónapunk. Reméljük, hogy az erdészetek fokozott erőfeszítései sikerrel járnak, és csökkenteni lehet az elmaradást.

Leszenszky László
közgazdasági osztályvezető

A VADGAZDA FELKÉSZÜLÉSE A TÉLRE

A Visegrádi Erdészet vadgazdálkodási és élőhely-fejlesztési tervét 1984 áprilisában fogadták el. Az ebben szereplő célkitűzések, feladatok alapján hogyan készülünk fel 1986/87. telére? — e kérdésre válaszolunk az alábbiakban.

A felkészülés tulajdonképpen már az előző tél végén megkezdődött ötezer hektáros vadászterületünkön. 17 szarvas-eterető műszaki állapotát felülvizsgáltuk, a hibákat kijavítottuk. Időben elvégeztük a tavaszi mezőgazdasági munkákat is, így biztosítottuk a szálás és lédús takarmányokat. A pilangós takarmányt az első kaszálásnál csak kissé ázottan tudtuk betakarítani, de a második és a harmadik kaszálás eredménye már első osztályú takarmány volt. Október közepéig mintegy 450 mázsa szálás pilangós takarmányt szállítottunk az etetőhelyek melletti tárolókba, s további 200 mázsát a központi szénapajtákba.

A lédús szénáz takarmányt betonfalas silóba helyeztük az ördögbányai rakodón. Az erjesztés jól sikerült, mert még igen üde, zöld növényállomány került a silóba. (Jellemző, hogy tömörítés közben is csurgott a leve.) Ezt a takarmányt inséges időben, novembertől kétnaponként — UAZ gépkocsival — szállítjuk majd az etetők mellett elhelyezett asztalra. Készletünk mintegy 1000 mázsát tesz ki.

Abraktakarmányból — annak ellenére, hogy közepes, sőt egyes

helyeken jó tölgyakk-termesünk van, amely a korábbi szórványtermékekhez képest igen kedvező — mintegy 500 mázsát vásárolnunk kell, mert csak így biztosítható a szarvasok és a vadászok távlatos felújítás alatt lévő területektől. Figyelembe kell venni azt is, hogy a kukorica olcsóbb takarmány, mint a makk.

Az idei őszi időjárás mostohán bánt velünk: alig volt csapadék. A nagy szárazság rézeink növényállományát igen megkínította. A vad nem tud úgy legelni a sarjún, mint az átlagos csapadékos években, és vizet csak a völgyek forrásai mentén talál. Idén Kalicsavölgyben, jövőre pedig Diósvölgyben építünk kisebb befo-

gadóképességű víztározót, biztosítandó, hogy a vadállomány az erdőterületen belül kapjon vizet.

Felkészültségünk alaposabb, készletünk bőségebb az előző évinél, s várható, hogy mindez kedvező hatással lesz az erdőfelújítási területek vadkárának csökkentésére is.

A szeptemberben elkezdődött szarvasvadászati idenyt 15 fő elhelyezésére alkalmas vadászházaink felújításával, csinosításával felkészülten vártuk. Reméljük, hogy a tervezett kilövészteljesíteni tudjuk, s így tisztas árbevételt és nyereséget érünk el a területen is.

Rencs János
erdészetvezető
Fotó: Korda Kálmán

Október közepére már 450 mázsa szálás takarmányt szállítottunk az etetőhelyek melletti tárolókba, és további 200 mázsát a központi szénapajtákba.

Hogyan haladnak a fahasználati munkálatok?

A közelgő tél időszérűvé teszi, hogy részletesebben foglalkozzunk fahasználati munkáinkkal, hiszen erre az évszakra esik a fakitermelés jelentős része.

A fahasználat az erdő sokoldalú hasznosításának azon módzata, amely továbbfeldolgozó iparunknak, valamint a bányászathoz és a papíriparnak ad alapanyagot, továbbá nem csekély mértékben hozzájárul a lakosság fűtőenergia szükségletének kielégítéséhez is. Egyidejűleg ez a folyamat — a természet biológiai körforgásában — egy több évtizedes periódus befejező, aratási szakasza, s egyben a jövő századi erdők érzékeny, induló időszaka is.

Helytelen a fahasználati munkát csupán a termelés, az árueladás szempontjából nézni, s jelentőségét csak arra korlátoz-

mintegy 62 ezer m³-t termeltünk ki.

Az erdészetek illetékes vezetői a következőképpen értékelték az ágazat helyi teljesítményét:

Szentendre, Szimeth Tihamér
műszaki vezető:

November végére befejeződik a még hátralévő 1200 m³ kitermelése. Várhatóan 800–900 m³ tölgy száradék többlettermelés lesz. Gondot okoz a kérgezőgépek gyakori meghibásodása.

Visegrád, Járasi Gábor
műszaki vezető:

December 10-ig befejeződik a kitermelés. Vékony fa feltermelésből 500 m³ többlet számíthatunk. Képesek vagyunk maradéktalanul eleget tenni mind lepencei, mind értékesítési kötelezettségeinknek. Ugyan-

Idén 72 ezer 600 köbméter fa kitermelését terveztük

ni, hogy a lehető legkisebb költséggel minél nagyobb pillanatnyi árbevételt hozzon. Ha a feladatot szakmailag helyesen, a termelési folyamatot jól szervezve, az adott helyen a legmegfelelőbb technikát és technológiát alkalmazva, takarékos költséggazdálkodással végezzük el, akkor ez — gazdasági eredményessége mellett — az erdő bővített újratermelését is szolgálja.

Az ágazat helyzete — erdészetenként

Erdőterveink évek óta 70–80 ezer nettó köbméter fa kitermelését biztosítják. Idén 72 ezer 600 köbméter kitermelését terveztük. Erdészetenként következő a megoszlás:

Szentendre	14 000 m ³
Visegrád	9 900 m ³
Pilismarót	16 600 m ³
Esztergom	14 100 m ³
Budapest	7 000 m ³
Ráckeve	11 000 m ³

Mindebből — a könyvelési adatok alapján — szeptember 30-ig 57 ezer m³-t, október közepéig pedig — becslések szerint

akkor erdészetünk és a társ-erdészetek dolgozóinak illetményfaját csak nagy erőfeszítések mellett lehet biztosítani.

Pilismarót, Balogh László
műszaki vezető:

Október elején még 3000 m³ hiányzott a terv teljesítéséhez. A termelés minden feltétele biztosított, december elejéig elvégezhető a munka. Fafaj- és választékeltolódás miatt előreláthatóan elmarad 400 m³ gertyán papírfatermelése.

Esztergom, Gósi István
műszaki vezető:

Nem csupán az idei tervet tudjuk teljesíteni, de a következő évről is előrehozunk néhány száz köbméter fa kitermelését.

Budapest, Kiss Frigyes
erdészetvezető:

Az erdészet sajátos körülményei között kemény feladat a hátralévő 1700 m³ fa kitermelése. Várhatóan csak az év végére végzünk vele. A korábbi papírfatermelési nehézségek megoldódtak.

Ráckeve, Iványos László
erdészetvezető:

(folytatás a 2. oldalon)

EGY TARTALMAS NAP A BUDAPESTI ERDÉSZETNÉL

Szeptember közepén, egy kellemes koraőszi napon az erdészetek és a Parkerdőgazdaság központjának számos szakembere kereste fel a Budapesti Erdészetet. A látogatás célja az volt, hogy közelebbről is megismerjék azon egységünk munkáját, eredményeit és gondjait, amely a főváros területén lévő 4670 hektár erdőt kezeli. A színvonalasan szervezett programot időrendben követve, Kiss Frigyes erdészvezetőtől és munkatársaitól kapott tájékoztatás alapján mutatjuk be a társerdészetek dolgozóinak ezt az erdészeti napot.

Kiss Frigyes erdészvezető

telepítéseket láthattunk, ott néhány évvel ezelőtt még hasznosítatlan parlag területek vagy éppen szeméttelpek voltak. Az eredményes munka jó példája az a telepítés, amely 1979-ben kezdődött el Újpalotán, a Szilaspataknál. Itt 40 hektáros, ligetes erdő kezd kialakulni, amely az

A pesti oldalon

A Budapesti Erdészet az utóbbi két ötéves tervben 1000 hektárt meghaladó zöldövezeti fásítást végzett el, túlnyomórészt a pesti oldalon. Ahol most több éves, befejezett erdő-

A fővárosiak kedvelt kirándulóhelye a Ségvári Liget

Két évtizede vártuk...

Erdészeink már a nyár folyamán jelezték, hogy idén a szörványnál nagyobb makktermés várható tölgyseinkben. Megfigyeléseik helyesnek bizonyultak. Szeptember második felében már azt állapíthattuk meg, hogy 1964 óta a legbőségesebb termésel ajándékozott meg minket a természet. A jó termés hasznosítása számos, egyszerre jelentkező feladatot adott.

Mindenekelőtt a lehullott makknak kellett magágyat biztosítani. Erdészeink most nem kaptak, és maguk sem képezték erre vonatkozó tervszámokat. Ott, annyi és olyan talajelőkészítést kell végezni, ahol és amennyi szükséges. Olyan technológiával és eszközzel, amely az adott helyen a legmegfelelőbb. Az előzetes becslések szerint legalább 200 hektáron kell a makk talajbefogódását biztosítani, de ennek a duplája sem lenne felesleges munka és költség.

Visegrádi lókolások is segítik a gyűjtést. Korda Kálmán felvétele

Egyidejűleg meg kellett szervezni a gyűjtést is. Mindenütt, ahol egészséges és helyben nem szükséges tölgy-makk található, össze kell szedni. Ebből legalább 200 mázsát csemetekertjeinkben kell elvetni. Korábbi intézkedés alapján Pünkösdfürdőn is bérel egy 7 hektáros területet a Parkerdőgazdaság; most jobb lehetőség kínálkozik ennek kihasználására is.

Örvendetes, hogy nemcsak kocsánytalan tölgyből, hanem kocsányos és molyhos tölgyből is jó makktermés volt az idén. Minden bizonyosan enyhülni fognak budapesti és ráckevei erdészeink felújítási és telepítési gondjai.

Valamennyi erdészeti nap nagy erőfeszítéseket tett és tesz, hogy ez a régen várt természeti ajándék — amely sajnos nem jellemző az egész országra — minél előbb és minél szakszerűbben az erdő vagy a csemetekertek talajába kerüljön. Állandó dolgozóinkon kívül iskolások és más jelentkezők segítségét is igénybe vettük.

épülő, hatalmas lakótelepen élők pihenését fogja szolgálni. Hasonlóképpen elismerésre méltóak a Cinkota határában tíz évvel ezelőtt végzett fásítás eredményei, különös tekintettel arra, hogy e területet néhány éve tűz pusztította, később pedig a szárazság is súlyos gondokat okozott.

Az egymástól távol lévő fásítási területekből — az ügyesen szervezett útvonalon — több száz hektár telepítést érintettünk. Az erdészvezető és Baranyi Katalin kertészmérnök szakelőadó mindenütt részletes tájékoztatást adott. Baranyi kertészmérnök — a kerületvezető erdészekkel együtt — az első csemete elültetésétől tervezője, kivitelezője és gondozója ezen értékes, és még hosszú éveken át sok munkát igénylő fásításnak. Elmondta, hogy az idén — 32 hektárnyi aszálykár mellett — 90 hektár befejezett zöldövezeti fásítást adtak át.

További jelentős feladatunk az alacsony értékű akác erdőállományok fokozatos átalakítása — tette hozzá Kiss Frigyes. — Tízennyolc évvel ezelőtt született meg az a program, amely Rákoskeresztúr térségében 450 hektár átalakítását irányozta elő, s amelynek eredményeként sok helyütt már tölgyes, erdei és feketefenyő elegyes új erdőkben gyönyörködhetünk. A Ferihegyi repülőtér korszerűsítése, bővítése előreláthatóan további 40–50 hektár, 20–25 éves akác erdő kitermelését fogja megkövetelni.

Az állomány-átalakításokat vizsgálva, az egyik három éves tölgyerdősítésnél — a gépi sorközi ápolás mellett — a Kazaron vegyszer hasznos alkalmazását is tapasztalhattuk. Az eddigi sikerek figyelemre méltóak, különösen annak fényében, hogy állandó gondot jelent az ápoló

Archív felvétel: tíz évvel ezelőtt így kezdődött el a cinkotai erdő-telepítés

munkaerő hiánya, a jelenleg itt dolgozók többségét is Tokod-Sárisáp-Oroszlány térségből kell naponta szállítani.

A budai parkerdőben

A budai oldalon az előregedett, „túltartott” erdők helyzete került az érdeklődés középpontjába. Itt többszáz hektár olyan erdőnk — főleg tölgyes és bükkös — található, amelynek kitermelése ma már igen sürgőssé vált. Sajnos, a kiránduló nagyközönség egy részének az erdőért aggódó, de az igazi természetszeretet szempontjából rövidlátó, s munkánkat évtizedeken át befolyásoló magatartása miatt ez nem könnyű

A buda-szentlőrinci pálos apátság feltárását Parkerdőgazdaságunk is segíti

feladat. Megfelelő propagandával kell felvilágosítanunk a laikus természetvédőket, hogy az ésszerű erdőművelés ilyen — látszólag az erdőt pusztító — tevékenységet is megkövetel. A túltartott állományok már ma is csökkent értékűek, balesetveszélyesek és kitermelési költségük is magas. Felújításuk néhány helyen sok gondot fog még okozni.

Házigazdáink bemutatták a budai parkerdőben, a régi királyi vadaskert területén 1973-ban kialakított emlékparkot is. A tervezést a Zöldövezettervező Iroda jelenlegi megbízott vezetője, Halász Tibor végezte.

A látogatókat Baranyi Katalin kísérte végig az erdészeti épületének szomszédságában lévő Buda-Szentlőrinci pálos apátság műemlékfeltáró munkáinak területén. Megtudtuk, hogy az ásatási és állagmegóvási tevékenység már több éve zajlik. A Műemlékfelügyelőség és a Parkerdőgazdaság együttműködésével lassan kezdenek kialakulni a híres apátság épületének körvonalai.

Miközben a Normafánál a szépen gondozott sport- és játszórétegekben, valamint a főváros gyönyörű panorámájában gyönyörködtünk, az erdészeti egyéb feladatairól is érdeklődünk.

Markó Zoltán fahasználati műszaki vezető elmondta, hogy

Márkosi Lajos

Az őszi vadászatok gyorsmérlege

Katona Imre kerületvezető vadász átnyújtja a töreket egyik kedves vendégünknek.

évente átlagosan 7000 köbméter fát termelnek ki. Ebből a harmadik negyedév végén már csak 2000 köbméter hiányzott. Nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy a tervezett mennyiségű bányászati és papírfát biztosítani tudják. A budakeszi feldolgozó üzemben több mint kétfélmillió forint értékű terméket készítenek.

Szelesné Mezei Erzsébet egy — a társerdészetek által kevésbé ismert — sok utánjárót, tárgyalást és adminisztrációt igénylő feladatról, az erdészeti területén zajló birtok- és területrendezési munkáról adott felvilágosítást. Megtudtuk, hogy az utóbbi tíz évben 280 hektár erdőt kellett kitermelni és átadni, vagy korábbi fásításokat megsemmisíteni a főváros folyamatos fejlődése érdekében.

A látogatás végén tartott értékelés során dr. Berdár Béla főigazgató hangsúlyozta: a Budapesti Erdészet dolgozóinak helytállása nem csupán az állatok létrehozata, mintegy évi 30 millió forintos termelési érték miatt fontos, hanem azért is, mert szinte a „kirakatban” dolgoznak. Sok kívülről és külföldi turista az erdészek révén ismeri meg, méri le a magyar erdészeti színvonalát, ítéli meg a Parkerdőgazdaság, s általában az egész magyar erdészeti tevékenységét.

Márkosi Lajos

A Mavad és a Vadex külkereskedelmi vállalatok szervezésében hozánk érkező külföldi vadászoknak ezen az őszi nem sikerült kiemelkedően jó és értékes tróféákra szert tenniük, de valamennyien igen elégedettek voltak a gondos, figyelmes ellátással, s a szerényebb zsákmánnyal is.

A kiövesi tervben szereplő 140 szarvasbikából október közepéig 110-et ejtettek el. Ugyanezen időpontig puskavégre került 35 őz és 10 muflonos is. Hajtásban és a vadkárhárítás során idén eddig 290 vaddisznót lőttek vadászvendégeink, hivatásos erdészeink és vadászaink.

Csada Ferenc vadászati főelőadó érdeklődésünkre elmondta, hogy sajnálatosan növekedett az erdőn kívüli vadkár mértéke. Ez főként az erdő közelében fekvő hétvégi kertetek sújtotta.

m.i.

